

Reference

1. Dzyak, A. (1981), «Kresttsovyie boli. Moskva», Meditsina, 1981. 205 s.
2. Manualnaya meditsina [Tekst]: perevodnoe izdanie (1993). K. Levit, Y. Zahse, V. Yanda ; Per. s nem. I.I. Skvortsovoy, Moskva: Meditsina, 511 s.
3. Mugeran, B.I. (2009), «Polimiografiya v otsenke effektivnosti manualnoy terapii pri detskom tserebralnom paraliche». Manualnaya terapiya, #4(36), S.16-20.
4. Pedachenko, E.G., Hizhnyak, M.V., Tanaseychuk, A.F., Kuschaev S.V. (2004), «Mikrodissektomiya v sochetanii s lazernoy nukleotomiei pri gidrofilnykh gryzhah mezhpozvonkovykh diskov poyasnichnogo otdela kak metod profilaktiki posleoperatsionnykh retsidivov». Ortoped., travmatol., protezir. #3. S.24-27.
5. Pilipenko, O.V. (1999) «Manualna terapiya I grizhl diskiv pri osteohondrozі poperekovogo vlddlu hrebta». Visnik ortoped., travmatol. ta protezuv. #1(25). S.52-53.
6. Pilipenko, O.V. (2001), «Osoblivosti manualnoyi terapiyi u patsientiv pohilogo viku». Zb. nauk. prats hiii z'yizdu ortopediv-travmatologiv Ukrayini. Donetsk, S.397-398.
7. Pilipenko, O.V., Roy, I.V. (2002), «Manualna terapiya ta yiyi osoblivosti pri likuvanni ditey, pidlitktiv ta litnih lyudey». Zb. nauk. prats splv robltn. KMAPO Im. P.L. Shupika. Vip.11, kn.1. Kiyiv. S.761-766.
8. Pridatchenko, A.V. (1978), «Urgentnaya pomoshch ortopeda pri ostryykh proyavleniyah osteohondroza pozvonochnika» Ortoped., travmatol., protezir. #10. S.63-65.
9. Smirnov, V.M., Sassi, E.M. (2010) «Kak izbezhat oshibok i oslozhneniy pri provedenii manualnoy terapii «Manualnaya terapiya. #1(37). S.75-83.
10. Tkachenko, S.S. (1973), «O zakryitom odnomomentnom vpravlennii ostrogo vyipadeniya mezhpozvonkovogo diska. Ortoped., travmatol., protezir». #8. S.46-47.
11. Cyriax, J., (1977) «Test-book of orthopaedic medicine». Treatment by manipulation massage and injection. London: Bailliere. 462 p.
12. Maigne, R. (1974) Die klinischen Zeichen der "gering fűg igeninter vertebrale Stűrung" Man. Med. Bd 12. P. 102-110
13. Komantsev, V.N., Zabolotnyh, V.A. (2006) Metodicheskie osnovy klinicheskoy elektroneyromiografii: ruk. dlya vrachey. SPb, 340 s.
14. Belyakov, V.V. (2005) Strukturno-funktsionalnyie narusheniya pri reflektornyih i kompressionnyih spondilogennyih sindromah: avtoref. dis. d-ra. med. Nauk. M.,36 s.
15. Bigland-Ritchie, B. (1981) «EMG/force relations and fatigue of human voluntary contractions». Exercise and sport sciences reviews. ed. D.I. Miller. Philadelphia: Franklin Institute. Vol. 9. P. 75-117.
16. Fuglevand, A.J., Fuglevand, A.J., Winter, D.A., Patla, A.E. (1993), «Models of recruitment and rate coding organization in motorunit pools» Journal of Neurophysiology. №70. P. 2470-2488.
17. Shafranova, E.I. (1993), «Metody obrabotki bioelektricheskoy aktivnosti myishts». Teoriya i praktika fiz. kulturyi. # 2. S. 43 - 44.

Романчук О.В.
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри української та іноземних мов
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Данилевич М.В.
доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри фітнесу та рекреації
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В МЕЖАХ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА» У ЛЬВІВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Стаття присвячена вивченню особливостей підготовки бакалаврів фізичного виховання в межах спеціальності 014 середня освіта «фізична культура» у Львівському державному університеті фізичної культури. Метою роботи було дослідити сучасний стан підготовки бакалаврів фізичного виховання в межах спеціальності 014 середня освіта «фізична культура» у Львівському державному університеті фізичної культури. Використовувався комплекс теоретичних методів дослідження: аналіз, синтез, зіставлення, систематизація, узагальнення, логіко-теоретичний аналіз документів. План навчального процесу складається з двох циклів: загальної підготовки; професійної підготовки. Кожен цикл містить нормативні навчальні та вибіркові дисципліни. Усього за чотири академічні роки передбачено засвоєння знань, умінь та навичок з 50 навчальних дисциплін: 43 нормативних та 7 вибіркових.

Ключові слова: фізичне виховання, бакалаври, підготовка фахівців, навчальна дисципліна, кредит.

Романчук О., Данилевич М. Особенности подготовки бакалавров по физическому воспитанию в пределах специальности 014 среднее образование «физическая культура» во Львовском государственном университете физической культуры. Статья посвящена изучению особенностей подготовки бакалавров по физическому воспитанию в рамках специальности 014 среднее образование «физическая культура» во Львовском

государственном университете физической культуры. Целью работы было исследовать современное состояние подготовки бакалавров по физическому воспитанию в рамках специальности 014 среднее образование «физическая культура» во Львовском государственном университете физической культуры. Использовался комплекс теоретических методов исследования: анализ, синтез, сравнение, систематизация, обобщение, логико-теоретический анализ документов. План учебного процесса состоит из двух циклов: общей подготовки; профессиональной подготовки. Каждый цикл содержит нормативные учебные и выборочные дисциплины. Всего за четыре академических года предусмотрено усвоение знаний, умений и навыков по 50 учебным дисциплинам: 43 нормативных и 7 выборочных.

Ключевые слова: физическое воспитание, бакалавры, подготовка специалистов, учебная дисциплина, кредит.

Romanchuk O., Danylych M. Peculiarities of Bachelors in Physical Education Training in Speciality 014 Secondary Education "Physical Culture" at Lviv State University of Physical Culture. The article is devoted to the study of the peculiarities of the preparation of bachelors of physical education within the specialty 014 secondary education "physical culture" at Lviv State University of Physical Culture. The purpose of the paper was to investigate the current state of bachelors in physical education training in specialty 014 secondary education "physical culture" at Lviv State University of Physical Culture. A set of theoretical research methods has been used: analysis, synthesis, comparison, systematization, and generalization, logical and theoretical analysis of documents. The curriculum consists of two cycles: general training and professional training. Each cycle contains compulsory educational subject and optional ones. During four academic years, students acquire knowledge, skills and abilities in 50 subjects (43 compulsory and 7 optional). Most time is for compulsory subjects 2070 hours (69 credits), including 1076 classroom lessons and 994 hours for students independent activities. To study 28 professional training cycle subjects there are 4860 hours (162 ECTS credits), among them 2377 hours of classroom lessons and 1823 hours for students independent activities. The compulsory subjects are allocated 3330 hours (111 ECTS credits), among them 1256 hours of class lessons and 1414 hours for students independent activities. The total number of compulsory subjects in the humanities and socio-economic cycle is 19. To study them there are 2070 hours (69 ECTS credits), among them 1076 hours of classroom lessons (416 hours of lectures, 660 hours of practical classes) and 994 hours students independent activities. Percentage of classroom lessons and independent student's activities is 52% to 48%. The curriculum foresees six optional subjects of the general training cycle. The total number of subjects in the cycle of professional training is 28 (24 compulsory and 4 optional). This block also includes state certification of students 60 hours (2 credits), 330 hours of pedagogical practice (11 credits), coaching practice 240 hours (8 credits), and organizational practice 90 hours (3 credits).

Key words: physical education, bachelors, specialists training, subject, credit.

Постановка проблеми. Згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 1151 від 6.11.2015 року «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 419 від 12.04.2016) підготовка фахівців у закладах вищої освіти здійснюється в межах галузі знань 01 освіта за спеціальністю 014 (за предметними спеціалізаціями). Відбулася зміна галузі знань з 0102 фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, а напрями підготовки змінено на спеціальності. Таким чином, з 2016 року набули чинності нові навчальні плани підготовки фахівців з фізичної культури, що зумовило актуальність нашого дослідження.

Аналіз літературних джерел. Проблема професійної діяльності вчителя фізичної культури та специфіка підготовки до її ефективного здійснення займає вагомe місце у українській науково-педагогічній літературі. Ще видатні вітчизняні педагоги XIX століття М. Пирогов та К. Ушинський звертали увагу на важливість систематичної, цілеспрямованої підготовки педагогічних кадрів до розв'язань завдань фізичного виховання молодих поколінь.

Чільне місце у дослідженнях проблеми займають науково-педагогічні студії сучасного стану професійної підготовки фахівців з фізичного виховання. Цій проблематиці присвячені праці низки вітчизняних (О. Ажиппо, П. Джурицький, Є. Захаріна, Н. Степанченко, Л. Сущенко, О. Тимошенко) та закордонних (V. Collinson, O. Yumiko [3], K. Hardman, R. Naul, [5], M. Selke [6]) дослідників. З огляду на необхідність удосконалення теорії і практики професійної підготовки фахівців з фізичного виховання сучасні українські науковці П. Єфіменко, М. Карченкова, Л. Демінська ґрунтовно досліджують педагогічні умови ефективної освіти педагогічних кадрів фізкультурного профілю.

Особливостям підготовки фахівців з фізичного виховання у Львівському університеті фізичної культури присвячені окремі праці М. Данилевич, О. Романчук [1, 4], М. Ярошик [2] та інших.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана відповідно до плану НДР Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Метою роботи було дослідити сучасний стан підготовки бакалаврів фізичного виховання в межах спеціальності 014 середня освіта «фізична культура» у Львівському державному університеті фізичної культури.

У ході роботи нами використовувався комплекс теоретичних **методів дослідження:** аналіз, синтез, зіставлення, систематизація, узагальнення, логико-теоретичний аналіз документів Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо детально зміст підготовки вчителів фізичної культури на прикладі типового закладу вищої освіти Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Навчальний план підготовки бакалаврів фізичного виховання в межах спеціальності 014 середня освіта «фізична культура» у Львівському державному університеті фізичної культури схвалено Вченою радою та затверджено ректором.

Кваліфікація випускників бакалавр фізичного виховання, вчитель фізичного виховання та спорту. Передбачений термін навчання – чотири роки.

Навчальним планом передбачені такі види робіт: теоретичне навчання, практика, екзаменаційна сесія, державні іспити, захист дипломного проекту. Для провадження теоретичного навчання виділено по 36 тижнів на першому та другому курсах, 30 тижнів на третьому курсі та 25 – на четвертому. Навчальні практики займають по 7 тижнів на третьому та четвертому курсах. Для проведення державної атестації виділено 2 тижні на четвертому курсі. Таким чином зведеним планом передбачено 197 тижнів підготовки бакалаврів фізичного виховання.

У навчальному плані виділено три види практик: у шостому семестрі педагогічну (7 тижнів); у восьмому семестрі тренерську (5 тижнів) та організаційну у сьомому семестрі (2 тижні).

Державна атестація запланована у формі іспитів з теорії та методики фізичного виховання та з медико-біологічних основ фізичного виховання і спорту.

План навчального процесу складається з 2 циклів: загальної підготовки; професійної підготовки. Кожен цикл містить нормативні навчальні та вибіркові дисципліни. Усього за 4 академічні роки передбачено засвоєння знань, умінь та навичок з 50 навчальних дисциплін: 43 нормативних та 7 вибіркових.

На вивчення 22 дисциплін загального циклу навчальним планом передбачено 2340 години (78 кредитів ECTS). Більшість годин припадає на нормативні дисципліни 2070 годин (69 кредитів), з них 1076 годин аудиторні заняття та 994 години самостійна робота. Частка вибіркових дисциплін складає 270 годин (9 кредитів), з них 113 годин аудиторні заняття та 157 годин самостійна робота.

На вивчення 28 дисциплін професійного циклу підготовки виділено 4860 годин, що складає 162 кредити ECTS, з них 2377 годин аудиторні заняття та 1823 години самостійна робота. На нормативні дисципліни відведено 3330 годин кредитів 111 ECTS, з них 1256 годин аудиторні заняття та 1414 годин самостійна робота. На вибіркові припадає 1530 годин 51 кредит ECTS, з них 1121 годин аудиторні заняття та 409 годин самостійна робота.

Загальна кількість нормативних дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу складає 19. На їх вивчення виділено 2070 годин (69 кредитів ECTS), з яких 1076 годин аудиторні заняття (416 годин лекцій, 660 годин практичних занять) та 994 години самостійної роботи студентів. Відсоткове співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи студентів становить 52% до 48%. До нормативних дисциплін віднесено історію України та історію української культури – 180 годин (6 кредитів), з них 63 годин аудиторних занять та 117 годин самостійної роботи; українську мову професійного спілкування та основи риторики – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторних занять та 30 годин самостійної роботи; іноземну мову – 270 годин (9 кредитів), з них 162 годин аудиторних занять та 108 годин самостійної роботи; психологію – 90 годин (3 кредити), з них 63 години аудиторних занять та 27 годин самостійної роботи; педагогіку з основами педагогічної майстерності – 150 годин (5 кредитів), з них 84 години аудиторних занять та 66 годин самостійної роботи; філософію – 90 годин (3 кредити), з них 45 годин аудиторних занять та 45 годин самостійної роботи; економіку фізичної культури – 90 годин (3 кредити), з них 48 годин аудиторних занять та 42 годин самостійної роботи; гігієну – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторних занять та 30 годин самостійної роботи; психологію фізичного виховання – 90 годин (3 кредити), з них 36 годин аудиторних занять та 54 години самостійної роботи; спортивну метрологію – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи; фізіологію фізичного виховання – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторних занять та 30 годин самостійної роботи; соціологію та основи права – 120 годин (4 кредити), з них 60 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи; фізіологію людини – 90 годин (3 кредити), з них 45 годин аудиторних занять та 45 годин самостійної роботи; комп'ютерну техніку та математичну статистику – 90 годин (3 кредити), з них 42 годин аудиторних занять та 48 годин самостійної роботи; біохімічні основи фізичного виховання – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи; політологію – 90 годин (3 кредити), з них 26 годин аудиторних занять та 64 годин самостійної роботи; кінезологію – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторних занять та 30 годин самостійної роботи; біохімію – 90 годин (3 кредити), з них 42 години аудиторних занять та 48 годин самостійної роботи; економічну теорію – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторних занять та 30 годин самостійної роботи.

Формами контролю засвоєння нормативних дисциплін є залік та іспити. Навчальними планом передбачено 7 заліків (іноземна мова, психологія фізичного виховання, спортивна метрологія, фізіологія фізичного виховання, комп'ютерна техніка та математична статистика, біохімія) та 14 іспитів (історія України та історія української культури, українська мова професійного спілкування та основи риторики, іноземна мова, психологія, педагогіка з основами педагогічної майстерності, філософія, економіка фізичної культури, гігієна, соціологія та основи права, фізіологія людини, біохімічні основи фізичного виховання, політологія, кінезологія, економічна теорія).

Навчальним планом передбачено 6 вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки. Студенти обирають три з них. До них віднесено охорона праці та безпека життєдіяльності або цивільний захист 90 годин (3 кредити), з них 42 години аудиторних занять та 48 годин самостійної роботи; основи медичних знань або екологія 90 годин (3 кредити), з них 45 годин аудиторних занять та 45 годин самостійної роботи; лікувальна фізична культура або валеологія 90 годин (3 кредити), з них 26 години аудиторних занять та 64 години самостійної роботи. Зазначимо, що кількість годин однакова для усіх вибіркових дисциплін 90 годин (3 кредити ECTS). Співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи складає 42% до 58%.

Для оцінки якості знань студентів в навчальному плані передбачено залік: охорона праці та безпека життєдіяльності або цивільний захист у другому семестрі; основи медичних знань або екологія у п'ятому семестрі; лікувальна фізична культура або валеологія у сьомому семестрі. Іспитів не передбачено, що підтверджує меншу значущість вибіркових дисциплін порівняно з нормативними.

Другий цикл – це цикл професійної підготовки. Загальна кількість дисциплін у цьому блоці 28, з яких 24 нормативних і 4 вибіркових. До нормативних дисциплін віднесено такі: анатомія людини, спортивна морфологія – 210 годин (7 кредитів), з них 102 години аудиторні заняття та 108 годин самостійна робота; масаж – 90 годин (3 кредити), з них 48 годин аудиторні заняття та 42 години самостійна робота; вступ до спеціальності та історія фізичної культури – 120 годин (4 кредити), з них 63 години аудиторні заняття та 57 годин самостійна робота; теорія і методика фізичного виховання – 330 годин (11 кредитів), з них 150 годин аудиторні заняття та 180 годин самостійна робота; основи теорії і методики спортивного тренування – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторні заняття та 30 годин самостійна робота; спортивні споруди і обладнання – 90 годин (3 кредити), з них 26 годин аудиторні заняття та 64 години самостійна робота; оздоровча фізична культура – 90 годин (3 кредити), з них 60 годин аудиторні заняття та 30 годин самостійна робота; управління у сфері фізичної культури – 90 годин (3 кредити), з них 36 годин аудиторні заняття та 54 години самостійна робота; методика викладання фізичного виховання в спеціальних медичних групах – 90 годин (3 кредити), з них 26 годин аудиторні заняття та 64 години самостійна робота; олімпійський і професійний спорт – 90 годин (3 кредити), з них 26 годин аудиторні заняття та 64 години самостійна робота; сучасні технології в оздоровчій фізичній культурі – 90 годин (3 кредити), з них 26 годин аудиторні заняття та 64 години самостійна робота; теорія і методика гімнастики, ритміка і хореографія – 210 годин (7 кредитів), з них 102 години аудиторні заняття та 108 годин самостійна робота; теорія і методика спортивних і рухливих ігор – 210 годин (7 кредитів), з них 144 години аудиторні заняття та 66 годин самостійна робота; теорія і методика легкої атлетики – 210 годин (7 кредитів), з них 102 години аудиторні заняття та 108 годин самостійна робота; теорія і методика плавання – 90 годин (3 кредити), з них 63 години аудиторні заняття та 27 годин самостійна робота; рекреаційні ігри – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторні заняття та 60 годин самостійна робота; теорія і методика футболу – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторні заняття та 60 годин самостійна робота; теорія і методика лижних видів спорту та туризму – 150 годин (5 кредитів), з них 84 години аудиторні заняття та 66 годин самостійна робота; адаптивне фізичне виховання – 90 годин (3 кредити), з них 48 годин аудиторні заняття та 42 години самостійна робота; організація краєзнавчо-туристичної роботи – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторні заняття та 60 годин самостійна робота.

Цей блок містить також державну атестацію студентів 60 годин (2 кредити), педагогічну практику 330 годин (11 кредитів), тренерську практику 240 годин (8 кредитів), організаційну практику 90 годин (3 кредити). Загальний обсяг виробничих практик у навчальному плані складає 660 годин (22 кредити).

Загальна кількість форм контролю становить 31, з них 17 заліків та 14 іспитів. Зазначимо, що найбільше форм контролю передбачено з дисциплін анатомія людини, спортивна морфологія (заліки у першому й третьому семестрах, іспит у другому семестрі) та теорія і методика фізичного виховання (іспити у четвертому, п'ятому і восьмому семестрах). З решти дисципліни передбачено одна або дві форми контролю.

Щодо розподілу кредитів нормативних дисциплін циклу професійної підготовки, то найбільше їх 15 заплановано у восьмому семестрі та найменше 2 – у шостому семестрі.

Навчальним планом передбачено 8 вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки. Студенти обирають 4 з них. До них віднесено такі: теорія і методика обраного виду спорту, спортивно-педагогічне вдосконалення або теорія і методика обраного виду спорту, організація спортивних заходів – 1260 годин (42 кредити), з них 1016 годин аудиторних занять та 244 години самостійної роботи; теорія і методика атлетизму або стрілецький спорт – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи; теорія і методика спортивних двобоїв або шахи – 90 годин (3 кредити), з них 30 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи; оздоровчий фітнес або корегуюча гімнастика – 90 годин (3 кредити), з них 45 годин аудиторних занять та 45 годин самостійної роботи. У таблиці 2.13 також представлена кількість кредитів для кожної з перелічених вище дисципліни. Зазначимо, що кількість годин для вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки суттєво різняться від 90 до 1260 годин. Переважаюча більшість їх припадає на дисципліни теорія і методика обраного виду спорту, спортивно-педагогічне вдосконалення або теорія і методика обраного виду спорту, організація спортивних заходів. Співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи складає 73% до 27%.

Загальна кількість форм контролю становить 10, з них 8 заліків, 1 іспит, 1 курсова робота. Зазначимо, що для контролю набутих знань та умінь студентів з дисципліни теорія і методика обраного виду спорту, спортивно-педагогічне вдосконалення або теорія і методика обраного виду спорту, організація спортивних заходів передбачено найбільше 7 форм контролю (залік у першому, другому, четвертому, шостому та сьомому семестрах, іспит – у восьмому семестрі, захист курсової роботи також у восьмому семестрі). Відзначимо важливість сформованості компетенцій з теорії і методики обраного виду спорту, спортивно-педагогічне вдосконалення або теорії і методики обраного виду спорту, організації спортивних заходів, які є основою практичної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту, запорукою їх успішної реалізації в професійній діяльності.

Щодо розподілу кредитів ECTS вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки, зазначимо їх відносно рівномірний розподіл за семестрами навчання студентів спеціальності 014.11 середня освіта (фізична культура) освітнього рівня бакалавр у Львівському державному університеті фізичної культури.

Висновки. Навчальний план підготовки бакалаврів спеціальності 014.11 середня освіта (фізична культура) у Львівському державному університеті фізичної культури імені Івана Боберського передбачає чотирирічний термін навчання (2016 – 2020рр). Він визначає такі види робіт: теоретичне навчання, практика, екзаменаційна сесія, державні іспити, захист дипломного проекту.

План навчального процесу складається з двох циклів: загальної підготовки; професійної підготовки. Кожен цикл містить нормативні навчальні та вибіркові дисципліни. Усього за чотири академічні роки передбачено засвоєння знань, умінь та навичок з 50 навчальних дисциплін: 43 нормативних та 7 вибіркових. Більшість годин припадає на нормативні дисципліни

2070 годин (69 кредитів), з них 1076 годин аудиторні заняття та 994 години самостійна робота. Частка вибіркового дисциплін складає 270 годин (9 кредитів), з них 113 годин аудиторні заняття та 157 годин самостійна робота. На вивчення 28 дисциплін професійного циклу підготовки виділено 4860 годин (162 кредити), з них 2377 годин аудиторні заняття та 1823 години самостійна робота. На нормативні дисципліни відведено 3330 годин (111 кредитів), з них 1256 годин аудиторні заняття та 1414 годин самостійна робота. На вибіркові припадає 1530 годин (51 кредит), з них 1121 година аудиторні заняття та 409 годин самостійна робота.

Загальна кількість нормативних дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу складає 19. На їх вивчення виділено 2070 годин (69 кредитів ECTS), з яких 1076 годин аудиторні заняття та 994 години самостійної роботи студентів. Відсоткове співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи студентів становить 52% до 48%. Навчальним планом передбачено шість вибіркового дисциплін циклу загальної підготовки.

Загальна кількість дисциплін циклу професійної підготовки 28, з яких 24 нормативних і 4 вибіркового. Цей блок містить також державну атестацію студентів, педагогічну, тренерську та організаційну практики. Зазначимо, що цикл професійної підготовки є значно більшим за кількістю навчальних дисциплін та обсягом годин, виділених на їх засвоєння.

Література

1. Данилевич М. В., Романчук О. В., Стефанишин В. М. Ретроспективний аналіз навчальних планів підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту на теренах України. *Science Reviewed*. 2018. Vol. 6. P. 36–41.
2. Ярошик М. Я. Підготовка бакалаврів фізичного виховання в умовах інтеграції вищої школи України в європейський освітній простір: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02. Львів, 2010. 20 с.
3. Collinson V., Yumiko O. The Professional Development of Teachers in the United States and Japan. *European Journal of Teacher Education*. 2001. Vol. 24(2). P. 223-248.
4. Danylyevych M., Romanchuk O., Hutsulyak V. Historical Review of Future Specialists' in Physical Education and Sports Professional Training for Recreational and Health-Promoting Activity. Using Sports, Culture, and Social Studies as Means to Rediscover Lost Values : proceedings book 6th International Conference on Science Culture and Sport. Ankara, 2018. P. 575-583.
5. Hardman K, Naul R Sport and Physical Education in Germany. Routledge; 2005. 256 p.
6. Selke M. The Professional Development of Teachers in the United States of America: the practitioners' master's degree. *European Journal of Teacher Education*. 2001. Vol. 24 (2). P. 205-214.

References

1. Danylyevych M. V., Romanchuk O. V., Stefanyshyn V. M. (2018). Retrospektyvnyi analiz navchalnykh planiv pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu na terenakh Ukrainy [Retrospective analysis of curricula for the training of specialists in physical education and sports in Ukraine]. *Science Reviewed*. 6, 36-41. [in Ukrainian].
2. Yaroshyk M. (2010). Pidhotovka bakalavriv fizychnoho vykhovannia v umovakh intehratsii vyshchoi shkoly Ukrainy v yevropeyskyi osvittii prostir [Preparation of bachelors of physical education under the conditions of integration of higher school of Ukraine into the European educational environment]: avtoref. dys. ... kand. nauk z fiz. vykhovannia i sportu: 24.00.02. Lviv. [in Ukrainian].
4. Collinson V., Yumiko O. (2001). The Professional Development of Teachers in the United States and Japan. *European Journal of Teacher Education*, 24 (2), 223-248.
5. Danylyevych M. Romanchuk O., Hutsulyak V. (2018). Historical Review of Future Specialists' in Physical Education and Sports Professional Training for Recreational and Health-Promoting Activity. Using Sports, Culture, and Social Studies as Means to Rediscover Lost Values : proceedings book 6th International Conference on Science Culture and Sport. Ankara, 575-583.
6. Hardman K, Naul R. (2005). Sport and Physical Education in Germany. Routledge; 2005. 256 p.
7. Selke M. (2001). The Professional Development of Teachers in the United States of America: the Practitioners' Master's Degree. *European Journal of Teacher Education*, 24 (2), 205-214.

Самокиш І.І.

**доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичного виховання,
Одеська національна академія зв'язку імені О.С. Попова, м. Одеса**

Смолякова І.Д.

**кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання та спорту,
Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса**

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПАРАМЕТРІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ТА ВАРІАЦІЙНОЇ ПУЛЬСОМЕТРІЇ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

В статті наведено результати кореляційного аналізу показників фізичної підготовленості та варіаційної пульсометрії (в різних станах: до, під час та після функціонального тестування) студентів 17-19 років, установлені достовірні взаємозв'язки різної сили між відповідними параметрами. Показана ступінь впливу механізмів регуляції серцевого ритму на результати фізичної підготовленості за такими параметрами, як: біг 30 м; біг 30 м (з розбігу); біг 60 м; біг 1000 м; човниковий біг (4 × 9 м); стрибок у довжину з місця; стрибок у довжину з розбігу; стрибок вгору з місця; потрійний стрибок з місця; піднімання ніг за 30 с з положення лежачи на спині; метання набивного м'яча з положення сидячи (вага м'яча – 1 кг); згинання та розгинання рук в упорі лежачи; нахил тулуба вперед з положення сидячи ноги нарізно. На основі проведеного кореляційного аналізу були отримані нові данні, які відображують функціональні